

логиката като наука” в края на 60-те години. Там констатирах, че теорията на познавателния процес (епистемологията) в статистическа форма е едно нещо, друго е методологията в статистическа форма. Статистическият метод *регламентира* протичането на познавателния процес, когато процесът се реализира в статистическа (съвкупностна) форма. Същевременно разграничих статистически метод в тесен смисъл на думата, регламентиращ познавателния процес като индукция и дедукция в статистическа форма, от статистически метод в широк смисъл, включващ и всички споменати дотук методологически знания препоръки как да се проектира, организира и изпълни статистическото изследване.

В началото на 70-те години започнах да разработвам стратегията на статистическите изследвания в рамките на учебен курс „Логика, вкл. стратегия на статистическите изследвания”. Поради напускане на Института ръкописът на учебника остана недовършен. Отделни резултати публикувах в сборника „Изследвания на младежта, теория, методология, практика”, 1978 г., както и в „Теоретически и методологически проблеми статистики”, М., 1979 г. Като цяло периодът на 70-те години посветих още на някои частни раздели на курса по обща теория на статистиката (?). С изследванията си на теорията на индексите, както и върху начините на из-

вършване на научно обоснован анализ на настъпили в съвкупности *промени*, исках да демонстрирам как общотеоретическите ми виждания могат да намерят приложение при анализ и решаване на частни проблеми на курса по обща теория на статистиката (Трудове на ВИИ „Карл Маркс”, 1983).

От години ме смущаваше крайно незадоволителното състояние на общата теория на индексите и индексния факторен анализ у нас и в Съветския съюз - теория, раздирана от вътрешни противоречия и несъгласуваности. Тази теория и този анализ са пример за формалистично изграждане на един раздел от общата теория на статистиката, а също и за внедряването в икономическата статистика на недостатъчно обосновани понятия показатели¹.

Периодът на 80-те години посветих на проучване на структурата на статистическото *мислене*. Така към досегашния анализ на трите съставки на общата теория на статистиката - онтологическата, епистемологическата и методологическата - се прибави една формално-логическа съставка, занимаваща се със схемите на мисленето в процеса на статистическото изследване.

За разлика от формалнологическата съставка на общата теория на статистиката *епистемологическата* съставка уточнявах като учение за протичането на познавателния процес в статистическа (съвкупностна) форма със свои стадии, етапи, мотивация, познавателни за-

¹ Статията в сп. „Економика и математическите методи”, кн. 4, 1985 г., с която представях моите виждания пред аудитория от руски статистици, съдържа обаче досадна неточност поради това, че редакторът е подменил навсякъде термините „синтетични” и „аналитични” индекси със „сводни” и „индивидуални”.